

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z przysługą pocztową 4.— zł., z odrośnięciem do domu 5.— zł., dla odbierających pismo na miejscu 4.50 zł. — Cena pojedyn- czo numeru 20 groszy. — Gazeta ukazuje się codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt. W wypadku działania siły wyższej, lub innych czynników administracyjnych pismo nie jest zobowiązane do przesyłania innego wydawnictwa w zamian za niedostarczone.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, (III) ALEJA Nr 52, TELEFON 22-45. Godzinę przyjęć Redakcji oddziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 12.30 do godz. 18.30. Nadawanie, a nie zamówione przez Redakcję reklamy będą zwracane autorem jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej.

CENY OGŁOSZEŃ: według cennika Nr 1: Za wiersz milimetry w czeskiej ogłoszeniowej 24 gr. — Za ogłoszenia dla poszukujących pracy oraz ogłoszenia rodzinna, ceny niższe. Drobne ogłoszenia: za słowo 24 gr. Wyrazy ponad 15 liter liczą się podwójnie. Nagłówki (tłustym drukiem, najwyżej dwa) 40 gr. za wyraz. — Opłaty dodatkowe: Ogłoszenia, umieszczone w miejscu specjalnie wskazanym — 25 procent drożej. Ogłoszenia, których wykonanie przedstawia szczególne trudności, 25 procent drożej. Przy ogłoszeniach kilkakrotnych rabat. Termin przyjmowania ogłoszeń do najbliższego wydania: godz. 18.30 po południu. Konta bankowe: Poczta: Konto Osob. : Warszawa Nr 66, Emisbank, Oddział w Częstochowie, K. E. O. w Częstochowie.

Nr 141

Częstochowa, czwartek 19 czerwca 1941 r.

Rok III (XXXVI)

Anglia ulega nerwowej psychozie

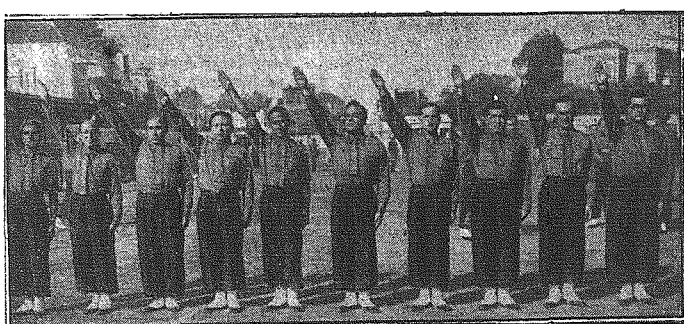
Mnożą się pytania: „Gdzie uderzy Hitler?” — Opinia brytyjska stwierdza: „Niemcy przychodzą zawsze tam, gdzie się nie spodziewamy ich” — Syria kozłem ofiarnym

Sztokholm, 18 czerwca. — Według doniesień korespondentów szwedzkich w Londynie, powszechne zdenerwowanie w Anglii doszło znowu do punktu kulminacyjnego. Niezliczone kombinacje dzienników i prelegentów radiowych na temat najbliższego uderzenia niemieckiego, spowodowały olbrzymie zamieszanie wśród opinii publicznej, dla której już i tak strata Krety była poważnym ciosem. W szerokich masach ludności, a wśród mas można słyszeć na każdym kroku opinie: „Niemcy przychodzą zawsze tam i wtedy, kiedy nasi wojskowi i politycy ich się nie spodziewają”. Nowym objawem powszechnego zaniepokojenia są gwałtowne ataki dzienników jak „Daily Mail” i innych na czynników odpowiedzialnych za równowagę wojny w ogólności, a na niedołęstwo poszczególnych ministrów w szczególności. Specjalne niezadowolone wywołanie niedociągnięcia angielskiego aparatu informacyjnego i sprawozdanie go.

Genewa, 18 czerwca. — Z Włoch donoszą: międzynarodowe koła francuskie zwracają uwagę

na światowej opinii publicznej na komentarz dziennika angielskiego „News Chronicle” na temat wypadków syryjskich, który stroną francuską uważa za nowy dowód cynicznych i brutalnych metod wojennych Anglii.

Mianowicie „News Chronicle” m. in. napisał: „Francuzi stawiają w Syrii zacięty opór; aby złamać go musimy rzucić wszystkie siły stojące do naszej dyspozycji. Wobec ogromu interesów, o jakie toczy się cała rozgrywka straty, jakie musieli ponieść Francuzi na skutek braku orientacji w sytuacji są sprawą zupełnie drugorzędną. O ile nie uzyskamy sukcesów w Syrii, sprawa de Gaulle’a zostanie jeszcze na jakiś czas odroczone. Potrzeba nam zwycięstwa i zmuszeni jesteśmy postępować szybciej i brutalniej, aby je uzyskać”. W miarodajnych kołach francuskich w związku z tym komentarzem angielskim zwracają uwagę, że znana jest rzecza, iż Anglii mała waga przywiązują do życia żołnierzy francuskich. Nigdy jednak dotychczas nie wypowiedzieli tego z tak cyniczną bezwzględnością. Z drugiej strony jednak interesująca jest okoliczność, że dziennik angielski z góry liczy się z możliwością nieudania się. Anglikom ich przedsięwzięcia przeciwko Syrii.

Nowa Syria — kraj, który krwawi dlatego, by Londyn mógł pochwalić się. Związki młodzieży, zorganizowane są na wzór europejski.

ny na dworcu przez premiera księcia Konowa, ministra spraw zagranicznych Matsuo, oraz innych członków gabinetu i wysokich przedstawicieli sił zbrojnych. Na środek przewidziana jest audycja u cesarza. Ośmioldniowy pobyt Wang-Czing-Weia w Japonii ma na celu odbycie licznych konferencji, przede wszystkim z Konoye i Matsuo oraz z władzami wojskowymi.

AWANSE

W MARYNARCE WOJENNEJ
Kontradmirałowie niemieccy Liliax i Fricke awansowani na wiceadmirałów Berlin, 18 czerwca. — Kanclerz Hitler w charakterze naczelnego dowódcy niemieckich sił zbrojnych posunął kontradmirałów Liliaxa i Fricke z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1941 r. do stopnia wiceadmirałów.

Churchill ma kłopoty z przyznaniem się do prawdy

Odroczenie ogłoszenia brytyjskich strat na morzu w miesiącu maju — Trudno będzie je ukryć

Sztokholm, 18 czerwca. — Według doniesienia Reutersa w Londynie oświadczone urzędowo, że ponieważ o utracie pewnych okrętów doniesiono dopiero później w ciągu miesiąca, opublikowanie wysokości strat w miesiącu maju nie może nastąpić we wtorek, jak to przewidywano, lecz z konieczności zostało odroczone.

Nie ma się co dziwić — oświadcza w związku z tym Niemieckie Biuro Informacyjne, — że zestawienie wysokości strat na morzu, do jakich Churchill zamierza się przyznać za miesiąc maj, sprawia mu poważne kłopoty. I w tym miesiącu bowiem flota angielska, zaopatrzona ten kraj w konieczne materiały, otrzymała takie cięś, które trudno będzie zataić lub zmniejszyć. Warto przy tym przypomnieć, że według komunikatu niemieckiego dowództwa naczelnego z 3-go czerwca, w ciągu miesiąca maja zniszczono ogółem 746 000 BRT. nieprzyjacielskiego tonażu handlowego.

Atak na konwój morski

Doniesienia nadzwyczajne o zatopieniu 5 statków łącznej pojemn. 31 933 BRT.

Berlin, 18 czerwca. — Jak donosi Naczelna Komenda Armii Niemieckiej, niemieckie łodzie podwodne, operujące w środkowej i północnej części Atlantyku,

zatonęły w śmiałym ataku konwój morski 5 dużych uzbrojonych okrętów handlowych, ogólnej pojemności 31.933 BRT.

WANGCZINGWEI

PRZYBYŁ DO TOKIO

Wizyta prezydenta rządu nankińskiego w Japonii

Tokio, 18 czerwca. — Prezydent rządu nankińskiego Wang-Czing-Wei przybył we wtorek rano do Tokio i został powita-

Kontrataki wojsk francuskich w Syrii

Doniesienia francuskie — W wielu punktach odparto skutecznie Anglików — Akcja francuskiego lotnictwa

Bejrut, 18 czerwca. — W związku z wojenną sytuacją w Syrii, francuska agencja „OPI” donosi, że lotnictwo francuskie zaatakowało w poniedziałek jednostki brytyjskiej marynarki, trafiając celnie dwa statki brytyjskie. Z dalszej treści komunikatu wynika, jakoby francuskie jednostki, operujące w południowej części Syrii w dalszym ciągu występowały ofensywnie i jakoby przy poparciu francuskich samolotów wydawczych i bombowych miały zająć określone przez dowództwo stanowiska. W rejonie Kise w wyniku francuskiego kontrataku miały zyskać na terenie. Francuskie lotnictwo dokony-

wało lotów wywiadowczych nad terenami, położonymi na tyłach nieprzyjaciela oraz nad rejonem pustynnym. Brytyjskie kolumny oraz wozy pancerne na południe od Damaszku, oraz w okolicy miejscowości Deksa zostały skutecznie obrzucone bombami.

Jak urzędowo donoszą z Vichy, zmotywowane francuskie oddziały wojsk oraz oddziały pancerne, tudzież oddziały piechoty miały wstąpić do nieprzyjacielskich pozycji w rejonie leżącym między pasmem gór Hermun a Džebel Drus, przy czym miały zaatakować kilka wsi zajętych przez Anglików. Na zachód od wyżyny Hermon

SZWECJA W POWODZI FLAG

Król Gustaw szwedzki ukończył 83 lata

Sztokholm, 18 czerwca. — Król Gustaw szwedzki obchodził w poniedziałek w Drottningholm, swoje 83-cie urodziny. Cała Szwecja była z tej okazji ozdobiona flagami. Przed południem złożyła królowi życzenia przede wszystkim młodzież szwedzka, później przyjął król m. in. przedstawicieli rządu. Na zamku w Sztokholmie wyłożono listę dla gratulantów, na którą wpisał się również poseł niemiecki, oraz członkowie poselstwa niemieckiego w Sztokholmie.

„NAJCENNIJSZY WYNIK”

„Hoczi Szimbun” podkreśla wywody admirała Suetsugu

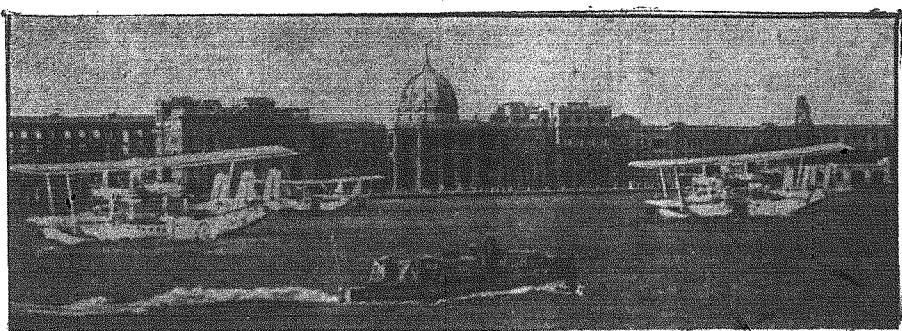
Tokio, 18 czerwca. — Wczorajsze oświadczenie admirała Suetsugu i pisma Inai na temat Paktu Trzech Mocarstw i polityki Japonii na południowym wschodzie stanowiły — jak pisze „Hoczi Szimbun” — najcenniejszy wynik. I tak, przyniesienie posiedzenia centralnej rady Oświecenia tych osobistości przepełniała tym głębszą radością, ponieważ stanowiły one wyraz tego, co myśli i czuje naród japoński. Suetsugu z całą wyrazistością przedstawił Stanom Zjednoczonym siłę i gotowość imperium japońskiego. Ostrzeżenie to posiadała tym większą wagę, że mówca był admirałem japońskim, który jeszcze przed kilku laty miał pod swoim dowództwem całą flotę japońską. Oświadczenie Suetsugu na interpelację Inai — jak donosi w końcu dziennik — zostało przyjęte przez wszystkich członków centralnej rady entuzjastycznymi oklaskami.

W wtorek wieczorem apłudy Berlin i Karty japońskie, które w ciągu roku odbywały w Niemczech studia prasowe, udają się do swej ojczyzny.

Bitwa pod Sollum

Dotkliwe straty brytyjskich oddziałów pancernych — Jeden pułk został całkowicie rozprószony

Berlin, 18 czerwca. — W przebiegu bitwy pod Sollum został całkowicie rozprószony jeden pułk brytyjskich wojsk pancernych. Inne oddziały pancerne, które już w toku pogotowia bojowego zostały wykryte przez niemieckich lotników bojowych i rozprószone pociskami bombowymi, odniosły również bardzo poważne straty.

Widok na Pałac Khedywów w Aleksandrii, miasteczko północno-afrykańskim, z którego uciekła cała niemal ludność wskutek kilkakrotnych przebiegowych ataków lotnictwa niemieckiego, o czym donosiliśmy przed kilku dniami. — Przed pałacem widoczne są samoloty angielskie, z których nawet laicy potrafili wywnioskować, że należą one do bardzo przestarzałych typów.

Plany angielskie wobec krajów arabskich

Ameryka czeka na zakończenie walk w Syrii — Przykre widowisko — Propozycje Nusri Paszy

Boston, 18 czerwca. — W kołach północno-amerykańskich oczekuje się z coraz większą niecierpliwością na zakończenie akcji brytyjskiej w Syrii. Od 10 dni — jak oświadcza tam — świat zmuszony jest patrzeć na przykre widowisko, jak wojska angielskie atakują państwo, z którym do niedawna łączyły się węzły sojuszu. Nie ulega wątpliwości, że wbrew poprzednim doniesieniom z Londynu, na terenie Syrii nie znajdują się żadne jednostki niemieckie.

Wychodzący z Damasku dziennik „Al Siase“ dowiadywa się, że po stronie wojsk brytyjskich walczy oddział 5000 żydów. Należy się zastanowić — zauważa dziennik — jak wynagrodzić się tym żydom i czy przypadkiem nie mają oni nadziei uczynienia z Syrii drugiej Palestyny. Dziennik „Al Gihad“ w Aleppo pisze, że Anglicy z Palestyną i innych krajów arabskich zamierzają uczynić wielkie centrum sionistyczne.

Jak w związku z tym donoszą z Bejrutu, miały ostatnio posłem rządu Iraku w Kairo Nusri el Said Pasza otrzymał od Anglików misję przedłożenia rządowi krajów arabskich propozycji zmierzającej do stworzenia państwa, do którego oprócz Syrii i Libanu miałyby należeć również Palestyna i Transjordania. W zarządzie Palestyny żydzi mieliby otrzymać kierujące stanowiska.

KORZYŚCI NEUTRALNOŚCI

Stosunek Szwecji do nowego ładu europejskiego

Sztokholm, 18 czerwca. — Na konferencji żeglarskiej, która ostatnio obradowała w Sztokholmie, zabierał głos minister spraw zagranicznych Günther, którego wywody wzbudziły niezwykle zainteresowanie słuchaczy. Mianowicie minister Günther zwrócił uwagę na wielkie znaczenie, przypisywane wymianie towarowej niemiecko-szwedzkiej, przy czym ze szczególnym naciskiem podkreślił, iż w obecnej chwili zwiększenie się wymiany towarowej z Niemcami posiada dla Szwecji wielkie znaczenie. Zarówno po stronie importu jak i eksportu znajdują się najważniejsze artykuły standardowe w rodzaju surowców papierowych, węgla. W związku ze skutkami wojny, Szwecja byłaby skazana na utratę możliwości eksportowych a tym samym uniemożliwiona szeregu zakładów przemysłowych, co z drugiej strony zaciążyłoby na możliwościach wymiany towarowej z innymi państwami kontynentu europejskiego.

ARESzt NA MAJĄTKACH OBYWATELI USA

Zarządzenia w Niemczech w sprawie własności i majątków Stanów Zjedn.

Berlin, 18 czerwca. — Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej zarządził prezydentem z dnia 14 czerwca za wiesił areszt nad majątkami obywateli Rzeczypospolitej, znajdującym się w Stanach Zjednoczonych. W związku z powyższym na skutek zarządzenia rządu niemieckiego wszelkie majątki i posiadłości obywateli Stanów Zjednoczonych na terenie Rzeczypospolitej zostają z natychmiastową mocą objęte odpowiednimi zarządzeniami.

PROJEKT „DAILY MIRROR“

Chodzi o sprowadzenie do Anglii żołnierzy, którzy walczyli na Krecie

Genewa, 18 czerwca. — „Daily Mirror“ omawia w sensacyjnej formie doświadczenia, wyimaginowane z walk o Kretę. Dziennik uważa przy tym za „wielkie zwycięstwo“ według komunistów angielskiego dowódcę wojskowego udało się wytrwać 15 000 żołnierzy. Żołnierze ci zebrali obecnie doświadczenia o najnowszych metodach taktyki wojennej. Należałoby ich natychmiast przewieźć do Anglii, aby pomogli w przekształceniu armii angielskiej na „armię nowoczesną“. Żołnierzy tych należałoby konieczności pokazać w Anglii, ponieważ przez 14 dni stali oni w ogniu najnowocześniejszej walki ofensywnej, jaką przeżył dotychczas świat.

ANGLICY PRZEWAŻALI

Stopunek cyfrowy wojsk walczących na Krecie

Berlin, 18 czerwca. — Ilość wojsk greckich, znajdujących się na Krecie, wynosiła — według danych greckich kół wojskowych — ogółem około 15 000 żołnierzy. Wojska angielskie i imperialne na Krecie, według oświadczenia, złożonego przez Churchill'a w Izbie Gmin w dniu 11 czerwca, liczyły 22 000 żołnierzy. Do tej cyfry nie jest wliczona ilość oddziałów hinduskich na tej wyspie.

Jezeli liczba wojsk hinduskich przyjmie się tylko na 3 000 żołnierzy, to wówczas wojska niemieckie miały przeciwko sobie co najmniej 50 000 regularnych tylko oddziałów niemieckich. Z cyfr tych wynika, że wojska niemieckie, jakich użyto do akcji w drodze powietrznej na wyspie Kreta, toczyły walkę z wielokrotnie przeważającym nieprzyjacielem.

WRAŻENIA AMERYKAŃSKIE

Troski i kłopoty Londynu

Newy Jork, 18 czerwca. — Drew Middleton, korespondent amerykańskiej agencji prasowej „Associated Press“, który po swym urlopie spędzonym w Ameryce pojechał do Londynu, pisze, że na odcinku trzech ostatnich miesięcy zniszczenia w Stolicy W. Brytanii przybrały poważne rozmiary, iż śmiało można rzec, że zwiększyły się pięciokrotnie. W miesiącu marcu było jeszcze rzeczą nietrudną przebie-

wzdłuż pięciu do sześciu bloków ulic, nie zauważywszy uszkodzeń lub zniszczeń, oboenie jednak na każdym rogu ulicy zalegała obfita masa gruzu. Centrum Londynu uciekało b. d. poważnie. — Od chwili zniszczenia Middeltonfort, Anglicy nabrali wielkiego respektu dla niemieckich lotnictwa. W czasie księżycowych nocy mało było śmiałości w Londynie, którzyby zary kowali spędzić noc w własnych łóżkach. Większość mieszkańców żyła w tym czasie w podziemnych schronach.

Kończąc swe sprawozdanie Middleton podkreśla, że na zupełne ustalenie szkód w podrzędnych w Londynie przez lotnictwo trzeba będzie miesięcy, a może nawet całych lat. Jednakże sprawa odbudowania Londynu przysięgnięta się na przestrzeni dziesiątków lat.

ICKES WYDAŁ ZAKAZ

Rząd Stanów Zjedn. nie zezwala na wysłanie 10 000 hl ropy do Japonii

Waszyngton, 18 czerwca. — Według informacji z tutejszych kół, sekretarz stanu spraw wewnętrznych Ickes zakazał załadowania na okręty 10 000 hektolitrow ropy naftowej, przeznaczonej dla Japonii. Zakaz ten motywuje się groźącym brakiem ropy we wschodniej części Stanów Zjednoczonych.

MAJĄ „PIĄTĄ KOLUMNĘ“

Angielskie pieniądze agitują w Stanach Zjednoczonych

Newy Jork, 18 czerwca. — Sensacyjne rewelacje na temat celów agitacji brytyjskiej w Stanach Zjednoczonych poczynił poseł Day w przemówieniu, wygłoszonym przez radio. Poseł Day omówił mianowicie działalność organizacji „Union Now“ mającej na celu zjednoczenie Stanów Zjednoczonych i imperium brytyjskiego. Organizacja ta posiada swoje oddziały we wszystkich częściach kraju, a wszystkie są finansowane przez Anglię.

WYMIANA KULTURALNA

BERLIN — SOFIA

W Berlinie powołano do życia bułgarski instytut naukowy

Berlin, 18 czerwca. — We czwartek dnia 12 czerwca zakończono w Berlinie 3-dniowe obrady niemiecko-bułgarskiej komisji „kulturalnej“. Rozmowy, które toczyły się w duchu łączących oba kraje przyjaźni stosunków doprowadziły do całkowitego porozumienia w poruszanych kwestiach. Należy zaznaczyć, iż w najbliższym czasie powstanie w Berlinie bułgarski instytut naukowy, który tym samym będzie łącznikiem wysiłku Bułgarii w dziedzinie kulturalnej i naukowej z Niemcami.

W najbliższym czasie mają być ustanowione stałe stanowiska profesorskie na wyższych uczel-

Miedzy 13 - 16 czerwca Anglia straciła 53 samoloty

Berlin, 18 czerwca. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikowała w dniu 17 czerwca: „W Afryce północnej trwają nadal walki na froncie Sollum przy udziale znacznych sił bojowych po obu stronach. Oddziały lotnictwa niemieckiego i włoskiego brały skuteczny udział w walkach na ziemi. Samoloty niemieckie i włoskie rozprószyły brytyjskie kolumny taborowe oraz koncentracje wojsk, samoloty bojowe i niszczące zwały brytyjskie oddziały wojsk pancernych, znajdujące się w pogotowiu bojowym. Straty nieprzyjaciela w wozach pancernych zwiększyły się znacząco. Lotnictwo zbombardowało kilka portów na północno-wschodnim wybrzeżu angielskim, jak również wschodnie wybrzeże Szkocji. W ciągu ostatniej nocy samoloty bojowe obrzucały szereg brytyjskich lotnisk posiłkami bombowymi. W okolicy Plymouth zniszczono całym pociskiem bombowym statek handlowy, pojemności 3 000 BRT, zaś u wschodniego wybrzeża Szkocji dotkliwie uszkodzono drugi statek handlowy. Wyloty niemieckie oraz tereny okupowane zalały się przy ciężkich stratach dla nieprzyjaciela. W walkach powietrznych oraz w wyniku akcji artylerii przeciwojenniczej zestrzelono 15 samolotów, zaś statki patrolowe spowodowały zestrzelenie dwóch brytyjskich samolotów. W ciągu ostatniej nocy nieprzyjacieli zrzucił na kilka miejscowości w Niemczech zachodnich bomby kruszące i zapalające. Zginęło kilka osób cywilnych, kilka odniosło rany, zaś w dzielnicach mieszkaniowych zniszczeniu uległy uszkodzeniu, uległy domy. Ponadto uciepiali zestrzelili 9 samolotów brytyjskich. W okresie od 13 - 16 czerwca nieprzyjacieli utracili ogółem 53 samoloty. Z tej liczby 48 samolotów zestrzeliło lotnictwo, zaś marynarka wojenna 5 samolotów. W tym okresie zginęło 22 własnych samolotów.“

Pod Sollum trwa dalej zacięta bitwa

Rzym, 18 czerwca. — Włoski komunikat wojenny z wtoru brzmi następująco: „W nocy z 15 na 16 czerwca bombardowano bazę marynarki La Valetta. Na terenie Afryki północnej, na froncie Sollum, trwała w ciągu wczorajszego dnia bitwa o nie słabnącem nasileniu. Nieprzyjacieli, przeciwko którym kierowane były kontrataki włoskie i niemieckie jednostek pancernych, poniosł poważne straty. W pierwszym dniu bitwy zniszczono przeszło 60 angielskich wozów pancernych. Jednostki włoskiej i nie-

Płonące angielskie samochody wojskowe

mieckiego lotnictwa, współdziałając w akcji wojsk walczących na ziemi, zniszczyły, względnie uszkodziły liczne samochody. W walkach powietrznych zestrzelono 11 samolotów angielskich. Nieprzyjacielskie samoloty bombardowały kilka miejscowości w rejonie Bonghasi. W rejonie Galla i Sidamo, na terenie Afryki wschodniej, kontynuowane były z góry przewidziane ruchy naszych kolumn, które jednakże napotykały na trudności z powodu złej pogody. „Na innych odcinkach frontu nie nowego.“

niach w Berlinie i Sofii, przewidziane w umowie kulturalnej, zawartej między obu państwami. Na zyczenie bułgarskich kół naukowych wprowadzona ma być na wyższych uczelniach w Bułgarii nauka języka niemieckiego w znacznie rozszerzonym zakresie.

Następna sesja komisji kulturalnej odbyć się ma w Sofii.

kwietniu i maju b. r. po Francji. Oświadczyła ona m. in., że na każdym kroku widzi się pełną lojalną współpracę pomiędzy władzami francuskimi, ludnością a niemieckimi władzami wojskowymi. Wzorem zachowania się wojsk okupacyjnych dala ten rezultat, że w miejsce wrogich nastrojów lub niechęci, widzi się obecnie podziw i wysoki szacunek.

Co niedzielę Amerykanie będą bez benzyny

Coraz to nowe ograniczenia ze strony Roosevelta — Elektrownia w Tennessee nie dostarcza miastom światła

Boston, 18 czerwca. — Kroki poczynione przez rząd Stanów Zjednoczonych celem dopomożenia Anglii w jej wojnie spowodowały już teraz po tamtej stronie oceanu takie obawy w warunkach życiowych ludności Stanów Zjednoczonych, że odpowiedzialne czynniki waszyngtońskie zostały wprowadzone w stan zaskoczenia i zdumienia.

Celem zapobieżenia groźącym trudnościom zaopatrzenia w materiały pedne, oprócz innych zarządzeń w zakresie rozdzielania benzyny, rozważany jest plan zupełnego wstrzymania zbywania benzyny i ropy w dni niedziele. Wprawdzie — jak zapewnia się amerykańska opinia publiczna — kraj posiada dostateczną ilość ropy, jednak dostarczenie jej do wschodnich połaci kraju napotyka na znaczne trudności z powodu odstopienia około 50 statków-cystern Anglii. Te ostre zarządzenia oszczędnościowe napotykały na bardzo gwałtowny opór ludności zwłaszcza w stanach Nowej Anglii, stanowiących główny cel wycieczek ludności Nowego Jorku i innych wielkich miast wschodnich. Również zużycie prądu elektrycznego przez osoby prywatne ma zostać od 15 czerwca silnie ograniczone na dużych obszarach Stanów Zjednoczonych. Przyczyna braku prądu elektrycznego — jak tłumaczy amerykańscy prelegenci radiowi — spowodowana jest nie tyle trudnościami wytworzenia, ile rozdzielania. Szczególnie ciężko przedstawia się sytuacja w zakresie energii wodnej. Pomimo budowy zakładów elektrycznych nad Tennessee, które wywołały wiele przeciwności, w obecnej chwili istniejące źródła energii wodnej nie wystarczają na zaspokojenie całego zapotrzebowania przemysłu zbrojeniowego i konsumpcji prywatnej. W tych częściach Stanów Zjednoczonych, które są zależne od zakładów Tennessee musiano już zgasić wielkie elektryczne reklamy, wielkie lampy do oświetlania ulic itd.

POSTĘP SOCJALNY

Poprawa sytuacji żonatych robotników w Belgii

Bruxelles, 18 czerwca. — W związku z ulepszeniem ustawodawstwa społecznego w Belgii ukazało się nowe zarządzenie belgijskiego ministerstwa pracy w sprawie dodatków dla dzieci robotników i pracowników, świadczące o dalszym postępie w tej dziedzinie. W przyszłości pracownicy belgijscy otrzymywać będą dodatek za piew-

szące dziecko, który to dodatek ulegnie progresywnemu podwyższeniu za każde następne dziecko. W ten więc sposób rodziny posiadające liczne potomstwo, otrzymywać będą realną pomoc materialną.

Podziw i szacunek

Lojalna współpraca w okupowanej Francji

Budapest, 18 czerwca. — Bawiąca obecnie w Budapeszcie śpiewaczka Irena Noiret udzieliła współpracownikom „Pester Lloyd“ i „Uj Magyarasag“ wywiadu na temat tournée artystycznego, jakie odbyła ona w

Samolot — fotograf

Umyślni ludzie stworzyli już najrozmaitsze automaty, aby jak pisze słynny felietonista włoski Giovanni Papini, nie wymyślono dotąd tylko maszyny do myślenia i do... rodzenia dzieci.

Jednym z najelegantszych wynalazków ostatnich niemal dni jest dzieło braci Williamsa i Olivera Pysle, pochodzących ze stanu Texas. Połączony oni bowiem dwa automatycznie działające mechanizmy aparatu lotniczego i kamery fotograficznej. Celowość tego niezwykle skomplikowanego aparatu jest bardzo wielka, chodzi bowiem o dokonywanie zdjęć z góry ponad obszarem, na który trudno się dostać, a przecież koszty, związane z wysłaniem prawdziwego pilotowanego samolotu byłoby dla poszczególnych „klientów“ niepomiaralnie wysokie. Aparat braci Pysle ma na większej rozpiętości skrzydeł, aniżeli 25 metrów, a równie od zwykłej zabawki dziecinnej wmontowanym motorem o sile napędu 1/25 konia parowego.

Najtrudniejszym problemem w tej konstrukcji było także nastawienie sterów, aby po osiągnięciu celu samolot mógł sam zawrócić, nie i niby bumerang wylądować w pobliżu miejsca startu. Mechanizm zegarowy nastawia się więc na odpowiednio długi czasokres lotu, po którym motor zatrzymuje się. Połączona z nim kamera kinowa zaczyna w tym momencie działać, a siła własnego rozpędu aparat dokonuje zwrotu wstecz. I znow, skoro tylko upły-

nęła nicieła sekunda, motor poczyną obracać śmigło, ster wysokościowy skierowuje samolot ku powierzchni ziemi, a człowiek wita, jak się to mówi z otwartymi ramionami powracający w jego stronę automat. Dalsze czynności w postaci wywołania filmu i wykonania odbitek są dziecinna zabawa w porównaniu z samym przygotowaniem mechanizmu, a przede wszystkim wyprofilowaniem śmigła z kamery, która powinna rozpocząć nawiądywanie właśnie w oznaczonych chwilach. Na razie bracia Pysle dokonali udanych prób z aparatem, który przelatuje w każdym kierunku po 40 sekund, a więc na niezwykły stosunek odległości. W tym punkcie samolot znajduje się na wysokości tylko mniej więcej 3 metrów, czyli jest połączony zalewicie nieznaczną różnicą wzniesienia. Nie trzeba wielkiej fantazji, aby sobie wyobrazić, jakie przyszkole ma przed sobą tego rodzaju wynalazek, a choćby w czasie walk powietrznych automatyczny samolot wydławiłby, patrolujący codziennie ponad liniami wroga, może oddać wprost bezcenne usługi. Trzeba bardzo dobrego strzelca, aby trafił kula niewielkiego „ptaka“, a choćby nawet aparat nie powrócił na miejsce startu, to przecież oddział własny poniesie jedynie stratę materialną.

Powiększenie rejonu działania automatu przyniesie wiele korzyści np. ekspedycjom wysokogórskim, a kto wie, czy zastąpienie np. sygnalizacji świetlnej na takich samolotach nie znajdzie także praktycznego zastosowania.

poza tym miał to być przecież malutki, zwy-
czajny domek...

